

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 44/2022-42

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Takáčom, Horná 51, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 37/2018 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 37/2018 **boli porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresný súd Bratislava I **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **589,21 eur** a zaplatiť ich právnenmu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu elektronickou formou 13. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 37/2018 (ďalej len

„napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 44/2022 z 26. januára 2022 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu na ďalšie konanie.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka má v napadnutom konaní procesné postavenie žalovanej v prvom rade a predmetom konania je návrh žalobkyne na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia (záložné právo k nehnuteľnosti, pozn.), ktoré predtým na návrh sťažovateľky (datovaný 9. novembra 2016, pozn.) nariadil okresný súd, a to uznesením č. k. 10 C 113/2016-33 z 5. decembra 2016.

4. K priebehu napadnutého konania sťažovateľka uviedla, že k návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia sa vyjadrila písomným podaním z 12. októbra 2018 a okresný súd uznesením č. k. 6 C 37/2018 zo 14. novembra 2018 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) rozhodol tak, že návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania. Proti uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie a Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 14 Co 62/2019 z 12. apríla 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka akcentuje, že v ďalšom konaní je okresný súd nečinný, a to aj napriek tomu, že po rozhodnutí odvolacieho súdu sa k prejednávanej veci vyjadrila (podanie z 28. mája 2019, pozn.) a okresnému súdu adresovala aj niekoľko urgencií na konanie (datované 22. augusta 2019, 21. októbra 2019 a 8. júna 2020, pozn.). V tejto súvislosti zdôrazňuje, že od rozhodnutia krajského súdu okresný súd vykonal len jediný úkon spočívajúci vo vydaní uznesenia, ktorým pripustil zmenu na strane žalobcu, avšak aj v prípade tohto uznesenia malo dôjsť zo strany okresného súdu k oneskoreniu, pretože predmetné uznesenie je datované 10. decembra 2019, ale podľa sťažovateľky ho mal zákonný sudca podpísať elektronicky až 29. mája 2020 a k odoslaniu zmieňovaného uznesenia sporovým stranám pristúpil okresný súd až v júli 2020.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. V dôsledku nečinnosti okresného súdu podala sťažovateľka predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní a predseda súdu sťažovateľke v písomnosti označenej ako „*Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti*“ č. k. 1 SprV 1082/2020 zo 14. decembra 2020 oznámil, že podanú sťažnosť vyhodnotil ako dôvodnú, avšak iba vo vzťahu k obdobiu od 11. decembra 2019 do 13. decembra 2020, za vzniknuté prieťahy sa sťažovateľke ospravedlnil a jej právnu vec zaradil medzi sledované konania s kontrolou úkonov v spise každé tri mesiace. Napriek zisteniam predsedu okresného súdu v ďalšom postupe súdu prvej inštancie nenastala žiadna zmena, a preto sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že v napadnutom konaní dochádza len k ďalšiemu prehlbovaniu už existujúcich prieťahov.

6. Na podklade uvedeného sťažovateľka rezultovala, že iba konštatovaním porušenia jej namietaných práv nie je možné zaistiť úplnú nápravu, pretože sa nachádza v stave dlhodobej právnej neistoty, a preto sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Okresný súd vo svojom vyjadrení potvrdil existenciu prietáhov v napadnutom konaní, spočívajúcich v jeho nečinnosti, a to v období od 11. decembra 2019 do 13. decembra 2020. Podľa podpredsedu okresného súdu k vzniku prietáhov došlo z objektívnych príčin, bez subjektívneho zavinenia zákonnej sudkyne, a to z dôvodu nadmernej zaťaženia konajúcich zákonných sudcov, ako aj častou fluktuáciou zamestnancov všeobecného súdu na všetkých pracovných pozíciách, čím opakovane dochádzalo k prerozdeleniu súdnych spisov. V tejto súvislosti uviedol, že v právnej veci sťažovateľky bol súdny spis pôvodne pridelený na vybavenie zákonnej sudkyňi [REDAKOVANÉ], následne zákonnému sudcovi [REDAKOVANÉ] a od 25. januára 2022 je pridelený zákonnej sudkyňi [REDAKOVANÉ]. Na podklade predneseného skutkového stavu okresný súd požiadal ústavný súd, aby existenciu týchto skutočností zohľadnil pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti a v závere svojho vyjadrenia formuloval návrh, aby ústavný súd sťažovateľke požadované primerané finančné zadost'učinenie nepriznal, pretože sťažovateľka jeho výšku neodôvodnila a predseda súdu sa jej za vznik prietáhov ospravedlnil (bod 5 tohto nálezu, pozn.).

III.2. Replika sťažovateľky:

8. Sťažovateľka rozporovala vymedzené časové obdobie trvania zbytočných prietáhov (bod 7 tohto nálezu, pozn.) a zastáva názor, že zbytočné prietahy v napadnutom konaní trvajú najmenej od vrátenia súdneho spisu z krajského súdu a pokračujú aj po 13. decembri 2020, a to až do súčasnosti. Zároveň vyjadrila presvedčenie, že okresný súd svoju činnosť v prejednávanej veci obnovil len pod prizmou konania o podanej ústavnej sťažnosti, a preto považuje sťažnosť na prietahy v konaní podanú predsedovi okresného súdu za neúčinný prostriedok nápravy. Napriek tomu, že predmet napadnutého konania predstavuje podľa sťažovateľky jednoduchú právnu vec, neustále sa nachádzala v právnej neistote, čím sa podľa nej odôvodňuje aj výška požadovaného primeraného finančného zadost'učinenia. V tejto súvislosti sťažovateľka akcentovala aj existenciu zbytočných výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s namietaným konaním.

9. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania, vrátane ich príloh a súdneho spisu predloženého ústavnému súdu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov a jej práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote je založená na tvrdení, že k porušeniu týchto práv došlo nečinnosťou okresného súdu v napadnutom konaní.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote,

preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

12. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04, I. ÚS 250/2020).

13. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sporová strana obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

14. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 272/04, III. ÚS 130/2020, I. ÚS 250/2020) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie strany sporu a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokovanej veci a jej význam pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07, I. ÚS 477/2020).

16. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť vecí, ústavný súd na podklade obsahu predloženého súdneho spisu dospel k záveru, že predmet napadnutého konania (rozhodovanie o zrušení nariadeného zabezpečovacieho opatrenia týkajúceho sa zriadeného záložného práva k nehnuteľnosti – bod 3 tohto nálezu, pozn.) patrí k bežnej rozhodovacej agende všeobecných súdov, a preto dĺžka namietaného konania nie je závislá od právnej či skutkovej náročnosti prerokovanej veci.

17. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľky ústavný súd nevzhladol žiadnu podstatnú okolnosť, ktorá by negatívnym spôsobom ovplyvnila dĺžku napadnutého konania. Práve naopak, sťažovateľka na výzvy okresného súdu reagovala a súd prvej inštancie opakovane (podania datované 22. augusta 2019, 21. októbra 2019 a 8. júna 2020, pozn.) požiadala o rozhodnutie prejednávanej veci.

18. Ústavný súd napokon hodnotil aj samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov uskutočnených okresným súdom, reflektujúc obsah predloženého súdneho spisu a priebeh napadnutého konania (bod 4 tohto nálezu, pozn.), ústavný súd rezultuje, že potom ako krajský súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie (uznesenie krajského súdu bolo okresnému súdu

doručené 25. apríla 2019, pozn.), súd prvej inštancie zostal v napadnutom konaní nečinný, na urgenciu zo strany sťažovateľky nereagoval, o návrhu žalobkyne na zmenu subjektu konania na strane žalobcu [§ 80 ods. 1 CSP, (doručený okresnému súdu 15. mája 2019, pozn.)] rozhodol až uznesením č. k. 6 C 37/2018-174 z 10. decembra 2019 a predmetné uznesenie odoslal sporovým stranám konania až 23. júla 2020. Nečinnosť okresného súdu je vizibilná aj z jeho ďalšieho postupu, keď žalobcovi zaslal výzvu na vyjadrenie (datovaná 14. decembra 2020, pozn.) až 2. decembra 2021, a to potom ako vyššia súdna úradníčka 30. novembra 2021 upozornila na absenciu jej doručovania (obsahom doručovanej písomnosti bola výzva žalobcovi, aby sa vyjadril, či trvá na podanom návrhu, alebo svoj návrh berie späť, a to vzhľadom na výmaz sporného záložného práva k nehnuteľnosti z listu vlastníctva, pozn.).

19. Pokiaľ ide o obranu okresného súdu, že na celkovú dĺžku konania mala vplyv zaťaženosť zákonných sudcov (bod 7 tohto nálezu, pozn.), predmetné tvrdenie je síce možno vnímať ako objektívne, na strane druhej ústavný súd dáva do pozornosti, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní (I. ÚS 3/2020, I. ÚS 363/2020). Ústava v čl. 48 ods. 2 totiž zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (III. ÚS 694/2016, I. ÚS 271/2021). *Ipsa facto*, ústavný súd súčasne pripomína, že prednostne by malo byť v záujme Slovenskej republiky a zodpovedných orgánov verejnej moci, aby nepriaznivý stav výkonu súdnej moci reflektovali a svoju činnosť koncentrovali na prijatie opatrení, ktoré by vo svojom výsledku implikovali stav náležitého poskytnutia ochrany namietaným právam, pretože v prípade nedostatku zákonných sudcov a iných zamestnancov súdu nie je možné reálne očakávať, že všeobecný súd (aj pri maximálne sústredenom úsilí, pozn.) zabezpečí taký priebeh konaní, v ktorých nebude dochádzať k zbytočným prieťahom. Navyše, v právnom štáte nie je želateľný stav, aby nedostatočné personálne obsadenie orgánu súdnej moci viedlo k ďalšiemu porušeniu práv fyzických a právnických osôb, okrem už tých, ktorých ochrany sa v konaní pred všeobecným súdom domáhajú.

20. S prihliadnutím aj na už prednesené skutočnosti ústavný súd uzatvára, že v prípade sťažovateľky nepochybne došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

V.

Prikázanie okresnému súdu konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

21. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti nežiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, a preto ústavný súd viazaný sťažnostným návrhom (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde) ani o prípadnom príkaze konať, adresovanom okresnému súdu, nemohol rozhodnúť.

22. Okrem vyslovenia porušenia svojich práv sťažovateľka v sťažnostnom návrhu požiadala, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 eur, a to vzhľadom na neúmernú dobu trvania napadnutého konania a pocit pretrvávajúcej právnej neistoty (bod 6 tohto nálezu, pozn.).

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

24. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 eur, ktoré však žiadnym konkrétnym spôsobom neodôvodnila, čím nesplnila požiadavku formulovanú v § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

25. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018). Aj keď by podľa názoru ústavného súdu v konkrétnom prípade sťažovateľky zvyčajne prichádzalo do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ústavný súd nemohol toto finančné zadosťučinenie priznať, pretože sťažovateľka svoju žiadosť riadne neodôvodnila (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a uviedla len rozsah požadovaného zadosťučinenia, ktoré jej má byť podľa jej názoru priznané z dôvodu porušenia ňou namietaných práv (bod 1 tohto nálezu). Z tohto dôvodu návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nemohol vyhovieť a toto jej nepriznal (bod 3 výroku tohto nálezu).

26. Ústavný súd k tomu dodáva, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité zdôrazniť aj to, že jeho právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy sťažovateľovi, ktorého sťažnosti vyhovie v merite veci, nie je samostatným nárokom sťažovateľa na akési odškodnenie za prípadné prietahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má len akcesorickú povahu. Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu teda nie je autonómnym prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (I. ÚS 235/03, I. ÚS 112/07, I. ÚS 203/09, I. ÚS 496/2013, I. ÚS 35/2021).

27. V nadväznosti na argument sťažovateľky o vzniku nákladov spojených s priebehom napadnutého konania (bod 8 tohto nálezu, pozn.) ústavný súd pripomína, že primerané finančné zadosťučinenie nie je kompenzáciou za možný neúspech v konaní pred všeobecným súdom ani náhradou, ktorá by mala slúžiť na úhradu trov konania a právneho zastúpenia, ktoré sťažovateľka v napadnutom konaní vynaložila (m. m. I. ÚS 356/2020, I. ÚS 238/2021), ale znamená dovriešenie ochrany porušeného základného práva, tak ako ústavný súd už v bode 25 tohto nálezu prezentoval.

VI. Trovy konania

28. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 589,21 eur (bod 2 výroku tohto nálezu).

29. Na tomto mieste ústavný súd prednostne uvádza, že pôvodným právnym zástupcom sťažovateľky bola advokátska kancelária [REDAKOVANÉ] (t. č. [REDAKOVANÉ] v likvidácii, pozn.), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej konal advokát a konateľ spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorý podaním zo 4. októbra 2021 oznámil, že od 5. októbra 2021 si pozastavuje výkon advokácie podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) a za právneho zástupcu v konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľky označil osobu JUDr. Juraja Takáča, advokáta, Horná 51, Banská Bystrica. Z tohto dôvodu následne ústavný súd konal s advokátom JUDr. Jurajom Takáčom.

30. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania ústavný súd vychádzal z obsahu súdneho spisu. Priznal náhradu za tri právne úkony, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania, podanie ústavnej sťažnosti a vyjadrenie sťažovateľky k vyjadreniu okresného súdu. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2021 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 181,17 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušalom 10,87 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 192,04 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2021, t. j. za dva úkony sumu 384,08 eur. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2022 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky predstavuje sumu 193,50 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušalom 11,63 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 205,13 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2022.

31. Ústavný súd takto rozhodol analogicky vzhľadom na § 17 ods. 4 v spojení s § 17 ods. 2 zákona o advokácii, keďže z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (IV. ÚS 280/2021), ako aj z vlastnej vyhľadávacej činnosti vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, vyplýva, že právny zástupca sťažovateľky označený v záhlaví tohto nálezu (na rozdiel od advokátskej kancelárie [REDAKOVANÉ] v likvidácii, pozn.) nie je platiteľom DPH, preto prechod práv a povinností zo zastúpeného advokáta na zástupcu (§ 17 ods. 2 zákona o advokácii) je potrebné limitovať statusom zástupcu, t. j. rozsahom práv a povinností bližšie precizovaných osobitnou právnou úpravou, akou je v tomto prípade aj dikcia § 4 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

32. Ako *obiter dictum* ústavný súd pripomína, že dikcia § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) vytvára koncept založený na východisku, podľa ktorého účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch ústavný súd môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesov (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd teda disponuje širokým

priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021).

33. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 19. mája 2022

Miloš Maďar
predseda senátu